

Skanderborg august 2018

Børnehuset Babuska

Forebyggelse af overgreb på børn

Der indhentes en børneattest på alle fastansatte medarbejdere samt løst tilknyttet pædagogisk personale.

I Børnehuset Babuska arbejder vi med ”åbne døre” og en transparent praksis. Det betyder i dagligdagen, at vi hver især stiller vores pædagogiske praksis til skue.

Vi reflekterer over egen og kollegers handling og er forpligtede til at sige til og fra i situationer, vi ikke forstår eller synes om.

Vi skal altid omgås børnene som sekundære omsorgspersoner (de primære omsorgspersoner er forældrene). Vi vil gerne lære børnene, hvilke forskelle der er i ord og handling mellem primære og sekundære omsorgspersoner. Ex. jeg elsker dig – bliver til jeg kan godt lide dig. Kys på munden – bliver til et kys på kinden osv.

Vi lærer børnene vigtigheden af at kunne sige til og fra i situationer, og vi er opmærksomme på jævnbyrdighed i børnenes lege. Vi forebygger hermed, at børn begår krænkende / grænse - overskridende handlinger over for hinanden.

For de ansatte har Børnehuset Babuska ikke et særligt beklædningskodeks udover, at vores påklædning skal signalere tryghed. Hvis en medarbejder signalerer noget, der virker uhensigtsmæssigt i forhold til børnene, vil det blive italesat.

Det er vigtigt hele tiden at huske på, at berettigelsen for det tætte samvær mellem børn og voksne er barnets behov – ikke den voksnes.

Enhver bekymring, mistanke eller viden om, at et barn mistrives eller udsættes for overgreb, skal altid tages alvorligt. Dette skal der handles på!

Brug handleplanen ”Pjece vedrørende Skanderborg Kommunes beredskab og handlevejledning ved viden eller mistanke om overgreb mod børn” og ”Skanderborg Kommunes Beredskab og handlevejledning”. (Findes på alle stuer samt i mappen ”Handleplan vedrørende overgreb”.)

Det er vigtigt at alle ansatte i Børnehuset Babuska har kendskab til børns almindelige seksuelle udvikling og adfærd. Det forventes at alle pædagoger har læst ”Børn og seksualitet” af Anna Louise Stevnhøj (Babuskas bibliotek) eller noget tilsvarende.

”Alle børn har ret til en seksualitet og til muligheden for en fordomsfri opdragelse”

WHO

I børnehuset Baubuska er vi bevidste om, at seksualitet er en naturlig del af barnets udvikling.

I Babuska er vi også bevidst om, at børnenes seksualitet adskiller sig meget fra de voksnes seksualitet. Børnene oplever og opdager hinandens kroppe og seksuelle reaktioner, når de fx går på toilettet sammen eller leger bestemte typer rollelege fx "Doktorleg".

I disse situationer anerkender vi barnets interesse i at opleve sin egen og andres seksualitet. Vi lægger vægt på at legen er frivillig og jævnbyrdig for alle deltagende børn.

I vores pædagogiske praksis gør vi en aktiv indsats for at lære børnene at man både må sige til og fra. Det betyder også at børnene støttes i at respektere, når den anden part siger fra.

Ydermere guider vi børnene, når de viser seksuel adfærd i situationer, hvor dette er socialt upassende.

Handleplan vedrørende overgreb

1. Skynd dig langsomt. Undgå panik.
2. Drøft din bekymring/mistanke/reaktion med en kollega, så der bliver sat ord på, og så du ikke fortrænger eller skubber det til side. Det er vigtigt ikke at stå alene med mistanken.
3. Underret/inddrag lederen, som bør være med fra begyndelsen.
4. Husk tavshedspligten. Det forekommer indlysende, men det kan smutte i en paniksituation.
5. Skriv notater. Dato, tidspunkt, referat af, hvad der er blevet sagt og observeret. Man tror, man kan huske, hvad der er blevet set/hørt/snakket om. Men man glemmer. Desuden kan skriftlige notater være yderst nyttige, hvis sagen udvikler sig frem mod en decideret retssag.
6. Fortæller et barn om bekymrende ting, så lyt og bekræft barnet i, at du tager det, som barnet siger alvorligt. Lad være med at love, at du kan holde det hemmeligt. Du må aldrig foreslå ting eller stille gentagende spørgsmål, da dette kan blive opfattet, som om du planter ting hos barnet.
7. Lederen orienterer socialforvaltningen og skriver underretning. Forvaltningen politianmelder på baggrund af underretning.
8. Er der mistanke om strafbare forhold, kan man ringe til politiet og drøfte sagen i anonymiseret form, så der er grundlag for at vurdere, om der skal anmeldes.
9. Hvordan og hvornår forældre inddrages, afhænger helt af deres rolle i sagen. Er de primære mistænkte, må de ikke informeres. Lad være med at bruge ordet seksuelle overgreb, men beskriv situation og bekymring konkret. Konkluder aldrig, diagnosticer aldrig. Det samme, hvis jeres bekymring handler om barnets adfærd. I skal altid være to til stede ved alle samtaler.
10. Er der tale om overgreb under nogen som helst form, skal der speciel hjælp til. Kontakt evt. SISO Telefonrådgivning for professionelle omkring børn og seksuelle krænkelser.
Tlf.: 20 77 11 20
www.siso-boern.dk

Åben rådgivning
Tlf.: 87 94 73 37

11. Der skal uanset konklusion og handling laves en plan for ”hvad nu”. Er der behov for hjælp?
Er der nogen, der skal have besked, eller er der noget, vi skal holde øje med? Skal vi ændre på nogle strukturer eller rutiner, eller skal nogle børn flytte gruppe?
Lederen har ansvar for at informere alle involverede.
12. Kun leder eller udpeget talsmand udtaler sig i givet fald til pressen. Alle andre henviser til vedkommende og udtaler sig ikke.

Tegn og signaler på vold og seksuelle overgreb:

1. Ændring af adfærd
2. Påfaldende seksualiseret eller voldelig adfærd
3. Hyper-onani
4. Ikke alderssvarende viden om seksualitet
5. Umotiveret gråd – angstreaktioner
6. Søvnforstyrrelser- mareridt
7. Spiseforstyrrelser
8. Tristhed, depression, hyperaktivitet
9. Selvskadende adfærd
10. Psykosomatiske klager
11. Tilbageskridt i udvikling fx ufrivillig vandladning og/eller afføring, taler babysprog etc.
12. Aggressivitet, raseri
13. Mutisme
14. Manglende selvværd, hjælpeløshed, tilpasning, passivitet
15. Koncentrationsbesvær
16. Påfaldende modvilje mod at være sammen med en bestemt person
17. Fysiske tegn, fx blå mærker, brændemærker samt rifter, sår, udflåd, blødninger.

Børnehuset Babuskas bibliotek

Mappen: ”Overgrebsplan og materiale” indeholder:

”Børn og seksualitet”, Anna Louise Stevnhøj

”Doktorleg i børnehaven”, Anna Louise Stevnhøj og Søren Gundlach

”Pjece vedrørende Skanderborg Kommunes beredskab og handlevejledning”

”Beredskab og handlevejledninger – ved viden eller mistanke om overgreb mod børn og unge”, Skanderborg Kommune

”Respekt for grænser - når en medarbejder mistænkes for et overgreb mod et barn eller en ung”, Aarhus Kommune

”Respekt for grænser -når en medarbejder mistænkes for et overgreb mod et barn eller en ung 0-6 år”, Aarhus Kommune

”Tag signalerne alvorligt”

”Den gennemsigtige praksis – om at forebygge overgreb på børn”, BUPL/PMF

”Når mistanken opstår – om handlemuligheder i overgrebs sager”, BUPL/PMF

LITTERATURLISTE

Bøger for voksne

Karen Glistrup: Hvad børn ikke ved... har de ondt af. Hans Reitzels Forlag 2002

Bøger for børn.

”Av! De voksne slår” Anne Vibeke Fleischer og Rikke Mølbak
December 2012